

REKENKAMERCOMMISSIE
WESTLAND

Jaarverslag 2017

Rekenkamercommissie Westland

Inhoudsopgave

- 1. Inleiding**
- 2. Samenstelling Rekenkamercommissie**
- 3. Instrument van de gemeenteraad**
- 4. Activiteiten 2017**
  - 4.1 onderzoek naar het minima- en schuldhulpverleningsbeleid in Westland
  - 4.2 onderzoek naar het economisch beleid in Westland
  - 4.3 follow-up onderzoek
  - 4.4 onderzoeksprogramma 2018
  - 4.5 vergaderingen
  - 4.6 andere overleggen
- 5. Financieel overzicht**
- 6. Nawoord en doorkijk naar 2018**

1. Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag 2017 van de Rekenkamercommissie Westland (verder RKC), vastgesteld door de RKC op 15 maart 2018. Volgens de Gemeentewet (artikel 185, lid 3) is de Rekenkamer(commissie) verplicht vóór 1 april een jaarverslag uit te brengen.

Leeswijzer

Het jaarverslag begint met de samenstelling van de RKC Westland. Ook wordt een toelichting gegeven op het doel van de RKC en haar werkzaamheden. Ingegaan wordt op de verordening en reglementen waar zij zich op baseert en er wordt een samenvatting gegeven van de activiteiten die de RKC in 2017 heeft verricht. Het jaarverslag sluit af met een financieel overzicht.

2. Samenstelling RKC

De samenstelling van de RKC is in 2017 gewijzigd. In de raadsvergadering van 24 januari 2017 is de heer André Timmerman benoemd tot extern lid van de RKC voor een periode van 4 jaar. Hij volgt de heer Martien Born op in deze functie, die per 1 februari 2017 is benoemd tot gemeentesecretaris van de gemeente Midden-Delfland.

De RKC bestond in 2017 uit:

Voorzitter	mevr. drs. F.C. Buruma
Externe leden	dhr. drs. M.A.I. Born EMIA (tot 24 januari 2017) dhr. mr. N. Nijdam dhr. A. Timmerman (vanaf 24 januari 2017)
Interne leden	mevr. dr. E.W. van der Wilk-van Baren dhr. D. de Heer
Ambtelijk secretaris	dhr. D. van Vliet

3. Instrument van de gemeenteraad

Per 1 januari 2006 is iedere gemeente verplicht om een rekenkamer of een rekenkamercommissie te hebben. Deze verplichting vloeit voort uit de Wet dualisering Gemeentebestuur die per 7 maart 2002 van kracht is geworden. De RKC vindt haar wettelijke basis in de gemeentewet (art. 81o en de art. 182 t/m 185) en is ingesteld om onderzoek te verrichten naar de doelmatigheid, rechtmatigheid en de doeltreffendheid van gemeentelijk beleid en beheer. Naast de Gemeentewet vindt de RKC haar grondslag in de Verordening op de Rekenkamercommissie gemeente Westland 2009 en volgende jaren, laatstelijk gewijzigd op 17 november 2015.

De RKC onderzoekt de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur. De RKC formuleert op basis van de feiten die zij in haar onderzoeken heeft geconstateerd, conclusies en aanbevelingen. Zij valideert de feiten met de gemeentelijke organisatie middels een technisch wederhoor, geeft ruimte voor een bestuurlijke reactie van het college van B&W en maakt tot slot een nawoord van de RKC hierop. Het is aan de Raad om te besluiten al dan niet actie te ondernemen naar aanleiding van het onderzoek.

De RKC is een 'instrument' van de Raad dat erop gericht is de raadsleden te ondersteunen bij hun kaderstellende en controlerende taak.

Door de onafhankelijke positie van de RKC heeft zij een toegevoegde waarde naast de andere onderzoeksinstrumenten van de Raad, zoals het onderzoeksrecht van de Raad, het reguliere accountantsonderzoek, (ambtelijke) evaluatieonderzoeken en periodieke doorlichtingen.

Naast versterking van de controle door de gemeenteraad zal rekenkamerwerk, mits periodiek en deskundig toegepast, leiden tot grotere transparantie van de gemeentelijke organisatie waar ook burgers baat bij hebben. Een belangrijke doelstelling van de onderzoeken is dat met de uitkomsten lering wordt getrokken voor de toekomst. Het is voor de RKC een permanent aandachtspunt om samen met de Raad te bewaken dat de onderzoeken in het teken staan van leren en dat de condities daarvoor aanwezig zijn. In dat kader ziet de RKC zich dus **niet** als een afrekencommissie.

4. **Activiteiten 2017**

4.1 ***Onderzoek naar het minima- en schuldhulpverleningsbeleid in Westland***

Het onderzoek is tot stand gekomen omdat meerdere raadsfracties dit onderzoek hadden aangereikt tijdens gesprekken, die enkele leden van de RKC in november 2015 met een aantal raadsfracties hebben gevoerd.

Op 19 januari 2017 heeft de RKC onderzoeksbureau RadarAdvies, bureau voor sociale vraagstukken, uit Amsterdam geselecteerd om het onderzoek uit te voeren. Het onderzoeksteam bestaat uit de heer Bob de Levita (projectleider voor dit onderzoek), de heer Patrick de Lange en mevrouw Merel van Kessel. De begeleiding van het onderzoek vindt plaats door een werkgroep uit de RKC, bestaande uit de externe leden Fiona Buruma en Nils Nijdam en ambtelijk secretaris Dick van Vliet. Fiona Buruma is aangewezen als lid-rapporteur van het onderzoek.

Op 26 januari 2017 vond de startbijeenkomst van het onderzoek plaats. Alle stakeholders voor dit onderzoek uit de ambtelijke organisatie waren bij dit gesprek aanwezig. Wethouder El Mokaddem, die ook was uitgenodigd, kon vanwege ziekte de bijeenkomst niet bijwonen. Overigens hadden Fiona Buruma en Dick van Vliet op 15 december 2016 al met de wethouder over het onderzoek gesproken. Van bureau RadarAdvies waren aanwezig Bob de Levita en Patrick de Lange. Namens de RKC waren Fiona Buruma en Dick van Vliet bij de startbijeenkomst aanwezig.

In de periode februari t/m mei 2017 heeft RadarAdvies het onderzoek uitgevoerd. In het kader van het onderzoek heeft Bob de Levita op 8 mei 2017, tijdens een RIA MO, de voorlopige bevindingen van het onderzoek aan de raadscommissie voorgelegd, om zodoende input op te halen voor conclusies en aanbevelingen. Op 9 mei 2017 kon het conceptrapport uit voor ambtelijk wederhoor. Op 24 mei is de ambtelijke (technische) reactie ontvangen. Deze reactie is verwerkt in het eindrapport dat op 12 juni 2017 is uitgegaan voor bestuurlijk wederhoor. De bestuurlijke reactie van het college van B&W is op 4 juli 2017 ontvangen. In deze reactie geeft het college aan dat zij zich grotendeels in de bevindingen herkent en dat zij de aanbevelingen – in het bijzonder ten aanzien van communicatie, informatiepunten en de samenwerking tussen partners – ondersteunt. De aanbeveling ten aanzien van denken in doelgroepen is lopende het onderzoek al deels opgepakt voor chronisch zieken. In de bestuurlijke reactie neemt het college geen standpunt in betreffende het beter aansluiten van doelstellingen, regelingen en verantwoording. De RKC benadrukt dat het voor de raad van belang is, voor het optimaal kunnen uitoefenen van zijn rol, dat regelingen aansluiten op de beleidsdoelstellingen en dat periodiek verantwoording wordt afgelegd. Ook over het aanstellen van een armoederegisseur doet het college geen uitspraak. De RKC beveelt de raad aan om de nadere toelichting in het rapport te gebruiken bij het vormen van een mening over deze aanbeveling.

Op 18 juli 2017 is het rapport, onder embargo, gezonden naar de raad. Vervolgens heeft Fiona Buruma in de raadscommissie Bestuur van 31 augustus 2017 het rapport officieel aangeboden aan de voorzitter van deze commissie, mevrouw Kelly van Tol. Na de aanbieding heeft Fiona in de commissie het rapport in het kort toegelicht.

De conclusie van het onderzoek is dat er in Westland veel verschillende en goede regelingen zijn voor minima en dat het schuldhulpverleningbeleid op orde is. Het minimabeleid en de daartoe behorende doelen en regelingen zijn echter niet breed bekend en de regelingen worden onvoldoende benut door de minima. Ook sluiten de regelingen niet goed aan op de gestelde doelen. De regelingen zijn vooral gericht op het mee kunnen doen in de samenleving en het bieden van een vangnet, maar minder op het bevorderen van de eigen verantwoordelijkheid, de zelfredzaamheid en het vinden van werk. Kinderen krijgen speciale aandacht, maar er kan meer worden gedacht vanuit doelgroepen met specifieke behoeften, zoals chronisch zieken en jong volwassenen.

Gezien het beleidsveld van het onderzoek heeft de inhoudelijke behandeling van het rapport eerst plaats gevonden in de raadscommissie MO van 25 september 2017 en vervolgens in de raad van 10 oktober 2017. Tijdens de raadsvergadering geeft het college aan de aanbevelingen onverkort over te nemen met een kanttekening waar het gaat over de armoederegisseur. De inrichting van een armoedeplatform is in voorbereiding en die zal volgens wethouder De Goeij nog in oktober 2017 bij elkaar komen. Na de inhoudelijk discussie in de raad besluit de raad unaniem om de aanbevelingen, zoals verwoord in 1.2 van het RKC-rapport, over te nemen.

4.2 Onderzoek naar het economisch beleid in Westland

Het onderzoek is tot stand gekomen omdat een aantal raadsfracties daarom hebben gevraagd.

Alvorens met het onderzoek te starten heeft een vooronderzoek plaats gevonden. Aanvankelijk was het plan om alleen onderzoek te doen naar Westland Marketing. Uit een gesprek op 31 maart 2017 van de externe leden André Timmerman en Nils Nijdam met burgemeester Sjaak van der Tak is gebleken dat wanneer onderzoek wordt gedaan naar Westland Marketing dat een heel beperkt onderzoek zal worden. Westland Marketing wordt uitgevoerd door een Stichting. Deze stichting ontvangt van de gemeente een subsidie van € 200.000 per jaar. Westland Marketing stelt zich tot doel om Westland op een positieve manier op de kaart te zetten binnen haar doelgroepen. Westland Marketing stelt daar de thema's innovatie, duurzaamheid en ondernemerschap centraal om de profilering van het gebied duidelijk te maken. Tijdens het gesprek gaf de burgemeester verder aan dat de gemeente ingevolge het coalitieakkoord 2014 een zogenaamd "open armen"-beleid voert om nieuwe ondernemingen in de gemeente Westland binnen te halen. Onderdeel hiervan is de Westland Agenda II. Voor de uitvoering van de Westland Agenda II heeft de gemeente bij de begroting 2014-2017 € 1 miljoen beschikbaar gesteld. Het bedrijfsleven zal een zelfde bedrag bijdragen. Onder de noemer van de Westland Agenda II worden negen projecten uitgevoerd. Dit zijn projecten met een innovatief karakter, die Westland verder moeten brengen. Doel is te komen tot een vitaal glastuinbouwcluster. Naar aanleiding van het gesprek met de burgemeester besluit de RKC, op voorstel van André Timmerman, om het onderzoek breder te trekken. In plaats van onderzoek naar Westland Marketing wordt besloten onderzoek te doen naar het economisch beleid in Westland.

Voor een goede onderzoeksopzet wil de RKC eerst ook nog een gesprek met de wethouder voor economische zaken, de heer Theo Duijvestijn. Dat gesprek heeft op 31 mei 2017 plaats gevonden. Naar aanleiding van dat gesprek en met in achtneming van het eerdere gesprek met de burgemeester op 31 maart 2017 is de definitieve offerteaanvraag opgesteld.

Op 12 juni 2017 is een viertal bureaus uitgenodigd voor het doen van offerte. Op 6 juli 2017 hebben de selectiegesprekken plaats gevonden en na een zorgvuldige afweging werd I&O Research als meest gunstige aanbieder gekwalificeerd. Het onderzoeksteam bestaat uit Tijmen Siermann (projectleider), Thijs Lenderink, Gert Versteeg en Romany Titre. De begeleiding van het onderzoek vindt plaats door een werkgroep uit de RKC, bestaande uit de externe leden André Timmerman en Nils Nijdam en ambtelijk secretaris Dick van Vliet. André Timmerman is aangewezen als lid-rapporteur van het onderzoek.

Op 7 september 2017 vond de startbijeenkomst van het onderzoek plaats. Alle stakeholders voor dit onderzoek uit de ambtelijke organisatie waren bij dit gesprek aanwezig. Namens I&O was de heer Thijs Lenderink bij de startbijeenkomst aanwezig en namens de RKC waren de heren André Timmerman en Dick van Vliet aanwezig.

Op 12 december 2017 hebben de heren André Timmerman, Nils Nijdam en Dick van Vliet een tussenoverleg gehad met de heer Thijs Lenderink. In het gesprek deed I&O verslag van de deskresearch en de gehouden interviews. Verder werden analyse beelden geschetst. Daarnaast werd aangegeven dat de ondernemerspeiling nog moet worden uitgevoerd. Verder is afgesproken om op 24 januari 2018 een midterm briefing met de ambtelijke organisatie te houden. Daaruit moet blijken in hoeverre de vorderingen van I&O aansluiten bij de denkbeelden van de ambtenaren. Na de briefing kan I&O de conceptnota van bevindingen opstellen.

Naar verwachting wordt het rapport inzake het onderzoek naar het economisch beleid in Westland aangeboden in de raadscommissie Bestuur van 24 mei 2018. In het Jaarverslag 2018 komt de RKC nader op dit onderzoek terug.

4.3 *Follow-up onderzoek*

De RKC ziet het als één van haar taken de follow-up te bewaken van eerder door haar uitgebrachte onderzoeksrapporten. De RKC kan zo de raad voorzien van actuele informatie van de mate waarin en de wijze waarop verbeteringen zijn doorgevoerd en daarmee de kwaliteit van het bestuur bevorderen. Als bijkomend voordeel wordt gezien dat dit kan bijdragen aan de bewaking van de eigen effectiviteit van de RKC.

Voor 2016 en 2017 stond een follow-up onderzoek op het programma naar het grondbeleid in Westland. In februari 2013 heeft de RKC haar rapport hierover uitgebracht. De RKC is nu voornemens dit follow-up onderzoek in 2018 uit te voeren. Dit follow-up onderzoek zal beperkt van scope zijn en worden uitgevoerd door de RKC op basis van informatie vanuit het college, het ambtelijk apparaat en de gemeenteraad.

4.4 *Onderzoeksprogramma 2018*

In de vergadering van 16 november 2017 heeft de RKC de volgende onderwerpen geselecteerd voor onderzoek in 2018:

1. Economisch beleid in Westland (afronding lopend onderzoek)
2. Inzichtelijkheid Begrotings- en Verantwoordingsstukken gemeente Westland (actueel onderwerp).
3. Cultuur van het bestuur en de ambtelijke organisatie van de gemeente Westland (actueel onderwerp)

Voor het doen van deze onderzoeken heeft de RKC een budget van € 53.200,--.

Het concept-onderzoeksprogramma 2018 is op 20 december 2017 aan de raad voorgelegd met het verzoek voor 12 januari 2018 adviezen en bedenkingen over het onderzoeksprogramma ter kennis van de RKC te brengen. Daarop is op 8 januari 2018 een reactie van de VVD binnen gekomen. Deze reactie heeft echter niet geleid tot een wijziging in het onderzoeksprogramma 2018. In de RKC-vergadering van 15 januari 2018 is het onderzoeksprogramma 2018 definitief vastgesteld.

4.5 Vergaderingen

In 2017 is de RKC vijfmaal in vergadering bijeen geweest. In de regel komt de RKC eens per zes weken bij elkaar. Daarnaast zijn er gedurende het jaar diverse bijeenkomsten en afspraken geweest tussen de leden van de RKC inzake de lopende onderzoeken.

4.6 Andere overleggen

Periodiek hebben de voorzitter en de secretaris informatief overleg gehad met de voorzitters/secretarissen van de rekenkamer(commissies) in de regio Haaglanden. Tijdens deze regionale bijeenkomsten kwamen relevante onderwerpen ter sprake en werden informeel ervaringen gedeeld. Met onderzoeksbureaus hebben periodieke overleggen over de voortgang van de lopende onderzoeken plaatsgevonden.

5. Financieel overzicht

Tot slot van dit verslag het financiële overzicht over 2017 (bedragen ex BTW).

Omschrijving	Begroting 2017	Werkelijk 2017	Saldo 2017
Uitbesteding van onderzoeken	€ 53.200,--	€ 37.743,--	€ 15.457,--
Planning en begeleiding van onderzoek, uitvoering follow-up onderzoek en signaleringsfunctie	€ 16.800,--	€ 16.800,--	€ 0,00
Contributie NVRR		€ 870,--	€ 870,-- -/-
Jaarcongres NVRR		€ 410,--	€ 410,-- -/-
Afscheid externe leden		€ 418,--	€ 418,-- -/-
Excursie / teambuilding		€ 560,--	€ 560,-- -/-
Vergaderkosten		€ 162,--	€ 162,-- -/-
Totaal (overschot)	€ 70.000,--	€ 56.963,--	€ 13.037,--

Van het onderzoeksbudget zijn in 2017 betaald het onderzoek naar het minimabeleid in Westland en de 1^e termijn (60%) van het onderzoek naar het economisch beleid in Westland. Ingevolge de verordening ontvangen de voorzitter en externe leden een bruto maandvergoeding van respectievelijk € 500 en € 450. Deze bedragen worden jaarlijks geïndexeerd met de CAO gemeentepersoneel.

De interne leden ontvingen op basis van artikel 2, lid 2 onder b, van de Verordening rechtspositie raads- en commissieleden Westland een toelage van 5% van de vergoeding voor raadsleden. Deze kosten gaan ten laste van het raadsbudget.

6. Nawoord en doorkijk naar 2018

De RKC Westland heeft met dit jaarverslag u een volledig beeld willen geven van haar activiteiten in 2017. Het geheel overziend kan de RKC concluderen dat in 2017 het onderzoek naar het minima- en schuldhulpverleningsbeleid kon worden afgerond en dat het onderzoek naar het economisch beleid in Westland kon worden opgestart.

De RKC hoopt dat de raad met de onderzoeken zijn voordeel kan doen bij de kaderstellende en controlerende taak. De RKC is de raad, het college en de ambtelijke organisatie zeer erkentelijk over de wijze waarop zij hun medewerking hebben verleend bij de totstandkoming van dit programma.

De RKC zal zich ten volle inzetten om van 2018 wederom een succesvol jaar te maken.

Namens de Rekenkamercommissie Westland,

Fiona Buruma,
voorzitter Rekenkamercommissie Westland.

Dit is een uitgave van de Rekenkamercommissie Westland.

Voor meer informatie over de inhoud van dit verslag of de Rekenkamercommissie Westland in het algemeen, kunt u contact op nemen met de secretaris van Rekenkamercommissie Westland, de heer D. van Vliet.

Griffie gemeente Westland,
Postbus 150, 2670 AD Naaldwijk.

T: 0174 – 673 038

F: 0174 – 673 031

E: dvvliet@gemeentewestland.nl

I : www.gemeentewestland.nl